

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Cdo/223/2019
Identifikačné číslo spisu:	7216215221
Dátum vydania rozhodnutia:	16.12.2020
Meno a priezvisko:	JUDr. Alena Svetlovská
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2020:7216215221.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu P. Y., L., T., bývajúceho v W., T. XX, zastúpeného advokátskou kanceláriou IURISTICO, s.r.o., so sídlom v Košiciach, Čimborkova 13, proti žalovanému U.S. Steel Košice, s.r.o., so sídlom v Košiciach, Vstupný areál, zastúpeného JUDr. Dr. Michaelou Stessl, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Suché Mýto 1, o zaplatenie 56.000,- eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom Súde Košice II pod sp. zn. 15 Cpr 2/2016, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 28. marca 2019 sp. zn. 2 CoPr 7/2018, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Košiciach z 28. marca 2019 SP. zn. 2 CoPr 7/2018 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ď a ľ š i e k o n a n i e .

Odôvodnenie

1. Okresný súd Košice II rozsudkom z 22. januára 2018 č. k. 15 Cpr 2/2016 - 303 zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal zaplatenia sumy 56.000,- eur s príslušenstvom titulom doplatenia rozdielu mzdy za obdobie od 1. januára 2013 do 31. decembra 2013. Vykonaným dokazovaním zistil, že na základe pracovnej zmluvy uzatvorenej so žalovaným pracoval od 1. novembra 2013 na pracovnej pozícii viceprezident pre energie, environment a technické inšpekcie, pričom mu patrila základná ročná mzda vo výške 150.312,- eur. Z organizačného poriadku žalovaného zistil, že u žalovaného sú obsadené i pracovné pozície viceprezidenta pre vonkajšie vzťahy, riadenia a rozvoj podnikania, viceprezidenta pre predaj a marketing, viceprezidenta pre ľudské zdroje, viceprezidenta pre dcérske spoločnosti a služby, ktorí vykonávajú úplne odlišnú prácu a zodpovedajú za odlišnú agendu. Túto skutočnosť potvrdzuje aj samotné vymedzenie ich právomocí a zodpovednosť, čo vyplynulo z organizačného poriadku, v ktorom sa nachádza popis jednotlivých právomocí a zodpovedností všetkých viceprezidentov. Z organizačného poriadku vedenia žalovaného súd prvej inštancie zistil, že tento je koncipovaný tak, že zdôrazňuje rozdielnosť jednotlivých funkcií viceprezidenta, keď v časti „C” sa nachádzajú základné povinnosti, právomoci a zodpovednosti zamestnancov spoločnosti a v bode 3 sú uvedené všeobecné právomoci a zodpovednosti členov vedenia spoločnosti, ktorými sú práve jednotliví viceprezidenti. V časti D organizačného poriadku sú uvedené špecifické právomoci a zodpovednosti členov vedenia a to podľa jednotlivých úsekov, na ktorých svoju funkciu vykonávajú, pričom každý z viceprezidentov má iné právomoci a zodpovednosť a ich úlohy sú špecifické a závisia od jednotlivých úsekov, ktoré riadia a za

ktorú nesú zodpovednosť. Z takto zisteného skutkového stavu vyvodil záver, že tieto pozície sú špecifické a výkon určených povinností má pre spoločnosť žalovaného rôzny význam a hodnotu, keď žalovaný požadoval rôzne znalosti a zručnosti na jednotlivé pozície svojich viceprezidentov a túto skutočnosť súd vyhodnotil ako prejav rozdielnosti vykonávanej práce u žalobcu v porovnaní s ostatnými viceprezidentmi. Súd prvej inštancie uzavrel, že jednotliví viceprezidenti žalovaného mohli mať odlišné mzdové ohodnotenie, ktoré jednak zodpovedalo rozdielnosti ich práce a miere ich zodpovednosti, ktorá bola daná aj rozdielnymi kvalifikačnými predpokladmi, znalosťami a zručnosťami vyžadovanými pre pozície jednotlivých viceprezidentov. Tvrdenie žalobcu týkajúce sa rovnakej zodpovednosti vo vzťahu k prezidentovi spoločnosti podľa súdu znamená len stupeň riadenia a vzťah podriadenosti v rámci štruktúry zamestnancov. Zdôraznil, že iba samotná skutočnosť, že žalobca je jedným z viceprezidentov žalovaného nezakladá mu nárok na rovnakú odmenu, nakoľko práca, ktorú jednotliví viceprezidenti u žalovaného vykonávajú nemôže byť posudzovaná za rovnakú, resp. prácu rovnakej hodnoty. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 a 262 ods. 1, 2 C.s.p.

2. Krajský súd v Košiciach na odvolanie žalobcu rozsudkom z 28. marca 2019 sp. zn. 2 CoPr 7/2018 v spojení s opravným uznesením z 22. mája 2019 sp. zn. 2 CoPr 7/2018 - 398 napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil. V celom rozsahu sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie a namietané odvolacie dôvody vyhodnotil ako neopodstatnené. Uviedol, že pojmy rovnaká práca a práca rovnakej hodnoty sú nosnými termínmi pri posudzovaní, či skutočne ide o diskrimináciu, keď pre každý jednotlivý prípad je definovanie rovnakej práce či práce rovnakej hodnoty veľmi individuálne. Za rovnakú prácu alebo prácu rovnakej hodnoty sa považuje práca rovnakej alebo porovnateľnej zložitosti, zodpovednosti a namáhavosti, ktorá je vykonávaná v rovnakých alebo porovnateľných pracovných podmienkach a pri dosahovaní rovnakej alebo porovnateľnej výkonnosti a výsledkov práce v pracovnom pomere u toho istého zamestnávateľa. Skonštatoval, že z vykonaného dokazovania súdom prvej inštancie nevyplývalo, že by žalobca ako viceprezident pre určitú oblasť činnosti žalovaného vykonával rovnakú prácu alebo že by vykonával prácu rovnakej hodnoty ako iní viceprezidenti žalovaného, zastávajúci tento post pre inú oblasť činnosti žalovaného. Zdôraznil, že v konaní nebolo tvrdené ani preukázané, že všetci ostatní viceprezidenti žalovaného mali rovnaké základné mzdy, len žalobca nižšiu, čo by teoreticky mohlo vzbudzovať podozrenie na nerovnaký prístup k žalovanému. Uzavrel, že žalobca v konaní neuviedol ani jeden dôvod diskriminácie zo strany zamestnávateľa, pre ktorý by sa tento voči nemu správal diskriminačne vo vzťahu k vyplácanej údajne nižšej mzde ako bola vyplácaná iným viceprezidentom žalovaného.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzoval z ustanovenia § 420 písm. f/ C.s.p. s tým, že odvolací súd znemožnil žalobcovi uskutočňovať procesné práva pred súdom v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a zároveň i z ustanovenia 421 ods. 1 písm. a/, písm. b/ C.s.p. Posudzujúc podľa obsahu dovolateľ namietal nepreskúmateľnosť napadnutého rozsudku, keď odvolaciemu súdu vytkol, že vychádzal z mylného právneho názoru, že a priori nemôže ísť o prácu rovnakej hodnoty, ak zamestnanci na porovnávaných pracovných miestach zodpovedajú za rozdielnu agendu a uplatnený nárok neprejednal z hľadiska zákonom stanovených kritérií vyplývajúcich z § 119a Zákonníka práce. Rovnako nesprávne postupoval aj v otázke posudzovania kvalifikačných a iných predpokladov pre výkon práce, kedy jednoducho skonštatoval, že na jednotlivé pracovné miesta sa vyžadovali rozdielne znalosti a zručnosti, avšak neskúmal z tohto hľadiska zložitost' a namáhavosť prác vykonávaných jednotlivými viceprezidentmi, teda či ide o práce porovnateľnej (vyššej, nižšej) zložitosti a namáhavosti. Dovolanie podal i z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci odvolacím súdom, keď jeho rozhodnutie záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p.) Uviedol, že mylnosť názoru súdov nižších inštancií, že možno porovnávať len úplne totožné pracovné miesta je zrejmá aj z judikatúry Súdneho dvora Európskej únie, ktorý sa vo svojej rozhodovacej činnosti zaoberal viacerými prípadmi, kedy sa porovnávali úplne rozdielne pracovné pozície u zamestnávateľa z hľadiska porovnania hodnoty práce a poukázal na rozhodnutie Súdneho dvora Európskej únie C-309/97. Prípustnosť dovolania vyvodzoval i z § 421 ods. 1 písm. b/ C.s.p., keď mal za to, že v danom prípade rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá nebola v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte vyriešená a to či zásadu

rovného odmeňovania možno aplikovať len v prípade, ak porovnávaní zamestnanci vykonávajú pre zamestnávateľa totožnú prácu a zodpovedajú za totožnú agendu, nakoľko len v takom prípade ide o prácu rovnakej hodnoty. V dovolaní ďalej podrobne rozoberal právny a skutkový stav veci. Navrhol, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

4. Žalovaný vo svojom vyjadrení k dovolaniu uviedol, že napadnuté rozhodnutia nie sú arbitrárne a nepreskúmateľnosť rozhodnutia nie je dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania. Bol názoru, že žalobca zrozumiteľne a jednoznačne neuviedol, nedoložil a nevysvetlil právne posúdenie odvolacieho súdu, ktoré rozporuje a ktoré by korešpondovalo s právnou otázkou riešenou v odvolacom konaní a ani iné právne posúdenie predmetnej riešenej právnej otázky podporené ustálenou rozhodovacou praxou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 C.s.p.) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 C.s.p.) strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.), zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 C.s.p.) skúmal, či sú dané procesné predpoklady pre to, aby uskutočnil meritórny dovolací prieskum napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo, a dospel k záveru, že je prípustné a tiež dôvodné.

6. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok. Mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 C.s.p. je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 C.s.p.

7. Podľa § 420 C.s.p. dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, a/alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. Podľa § 421 ods. 1 C. s. p. je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

9. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f/ C.s.p. nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) odvolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (1 Cdo 42/2017, 2 Cdo 20/2017, 3 Cdo 41/2017, 4 Cdo 131/2017, 7 Cdo 113/2017, 8 Cdo 73/2017 - tu aj k uvedenému neskôr sa pritom žiada poznamenať, že rozhodnutiami s časťou spisovej značky tvorenou súborom písmen „Cdo” sa rozumejú rozhodnutia najvyššieho súdu z ním uskutočnených dovolacích konaní). Dovolací súd preto aj v tomto prípade skúmal opodstatnenosť argumentácie dovolateľov, že v konaní došlo k nimi tvrdenej vade zmätočnosti.

10. Pojmovým znakom vady zmätočnosti uvedenej v ustanovení § 420 písm. f/ C.s.p. je, že k nej došlo nesprávnym „procesným” postupom súdu, ktorý znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace

procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu tak, že sa ním rozumie faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to, ako súd viedol konanie), znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a mieriaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní (tu por. R 129/1999 a 1 Cdo 202/2017, 2 Cdo 162/2017, 3 Cdo 22/2018, 4 Cdo 87/2017, 5 Cdo 112/2018, 7 Cdo 202/2017 a 8 Cdo 85/2018). Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky.

11. Žalobca dovolaním namietal, že k vade zmätočnosti predpokladanej ustanovením § 420 písm. f/ C.s.p. došlo v dôsledku toho, že odôvodnenie napadnutého rozsudku nemá zákonom stanovené náležitosti, je nepreskúmateľné, arbitrárne a náležite nereaguje na ich odvolaciu argumentáciu.

12. Princípu práva na spravodlivý proces zodpovedá právo účastníka na určitú kvalitu súdneho rozhodnutia a povinnosť súdu svoje rozhodnutie riadne odôvodniť, pričom sa musí vysporiadať so všetkými relevantnými námietkami uplatnenými účastníkmi konania, a to spôsobom zodpovedajúcim miere ich závažnosti. Porušením práva na spravodlivý proces je aj stav, keď v hodnotení skutkových zistení a skutkových záverov absentuje určitá časť skutočností, ktoré vyšli v konaní najavo, eventuálne - alebo tým skôr - pokiaľ boli stranami sporu namietané, no napriek tomu ich odvolací súd náležitým spôsobom v celom súhrne posudzovaných skutočností nezhodnotil bez toho, že by dodatočným spôsobom odôvodnil ich bezvýznamnosť či irelevantnosť (4 Cdo 102/2017). Pokiaľ takto odvolací súd postupoval aj v prejednávanej veci, dopustil sa svojvôle zakázanej preň v čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a založil tým nepreskúmateľnosť ním vydaného rozhodnutia, a v dôsledku toho aj jeho protiústavnosť. Ak nie sú totiž zjavné dôvody toho-ktorého rozhodnutia, nastávajú obdobné následky ako tie, ktoré vedú k nezákonnosti a hlavne k nepresvedčivosti rozhodnutia, čo je však v rozpore nielen s požadovaným účelom súdneho konania, ale tiež aj so zásadami spravodlivého procesu; len náležité, t. j. zákonom vyžadovaným spôsobom odôvodnené rozhodnutie napĺňa - ako neoddeliteľná súčasť „stanoveného postupu“ - ústavné kritériá vyplývajúce preň z čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (I. ÚS 33/2012). Z uvedeného potom vyplýva, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ C.s.p. môže dôjsť aj nepreskúmateľnosťou napadnutého rozhodnutia (porov. I. ÚS 105/06, III. ÚS 330/2013, 4 Cdo 34/2018, 4 Cdo 3/2019, 5 Cdo 57/2019, 8 Cdo 152/2018).

13. V napadnutom rozsudku v prejednávanej veci odvolací súd uviedol, že „rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 C.s.p. ako vecne správny potvrdil, keďže súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav veci a vec aj správne právne posúdil“ (bod 18. odôvodnenia), ako aj to, že „z vykonaného dokazovania súdom prvej inštancie nevyplývalo, že by žalobca ako viceprezident pre určitú oblasť činnosti žalovaného vykonával rovnakú prácu alebo že by vykonával prácu rovnakej hodnoty ako iní viceprezidenti žalovaného, zastávajúci tento post pre inú oblasť činnosti žalovaného“ (bod 25.).

14. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody (§ 387 ods. 2 C.s.p.); odvolací súd sa však v odôvodnení musí zaoberať podstatnými vyjadreniami strán prednesenými v konaní na súde prvej inštancie, ak sa s nimi nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie a rovnako sa odvolací súd musí vysporiadať s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní (§ 387 ods. 3 C.s.p.).

15. V danom prípade nemožno inak, než konštatovať, že odvolací súd sa napriek výslovnému príkazu urobenému súčasťou ustanovenia § 387 ods. 3 C.s.p. nevysporiadal v odôvodnení svojho rozsudku s podstatnými tvrdeniami žalobcu, uvedenými v odvolaní a to za situácie, keď už pred ním opomenul súd prvej inštancie sa vysporiadať tiež s konkrétnym (a pre rozhodnutie významným) argumentom, či

žalobca vykonával pre žalovaného prácu rovnakej hodnoty.

16. Možnosť plného stotožnenia sa odvolacieho súdu s odôvodnením ním preskúmaného rozhodnutia súdu prvej inštancie s obmedzením sa na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia (ako pravidlo) a ďalšia možnosť doplnenia (odvolacím súdom) na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalších dôvodov (v tomto prípade možnosť majúca povahu výnimky z pravidla, ktorej uplatnenie prichádza do úvahy podľa toho, aký argumentačný priestor súd prvej inštancie úplnosťou svojej argumentácie odvolaciemu súdu ponechá, resp. vytvorí je síce súčasťou úpravy slovenského civilného procesu už pred čias nadobudnutia účinnosti C.s.p. (v tejto súv. por. § 219 ods. 2 O.s.p.), v rámci rekodifikácie však zákonodarca do zákona výslovne zanesol aj to, čo v skoršom čase šlo (a bolo nutné) vyvodit' z logiky úpravy a jej účelu a čoho podstatu možno vyjadriť tak, že možnosť praktického prevzatia argumentácie súdu prvej inštancie odvolacím súdom nezbavuje odvolací súd hoc aj len veľmi stručne a úmerne okolnostiam konkrétneho prípadu reagovať na argumentáciu z odvolania (prinajmenšom tak, že sa poukáže na tie odvolacie námietky, ktoré sú iba opakovaním už súdom prvej inštancie neprijatej argumentácie, ku ktorej však takýto súd zaujal adresné stanovisko, alebo aspoň objektívne zrozumiteľne vysvetlil, prečo táto bola bez právneho významu a v prípade iných námietok odvolací súd ozrejní, prečo spôsob nazerania na problém neboli spôsobilé ovplyvniť. Tým samozrejme nie je myslené, že odvolateľovi musí byť dané za pravdu, ale že musí dostať objektívne zrozumiteľnú odpoveď na svoj špecifický argument.

17. Pretože odvolací súd v prejednávanej veci k odvolacím námietkam žalobcu uvedených v podanom odvolaní uviedol iba „z vykonaného dokazovania súdom prvej inštancie nevyplynulo, že by žalobca ako viceprezident pre určitú oblasť činnosti žalovaného vykonával rovnakú prácu alebo že by vykonával prácu rovnakej hodnoty ako iní viceprezidenti žalovaného, zastávajúci tento post pre inú oblasť činnosti žalovaného” a ďalej nezaujal k tejto otázke žiadne stanovisko, vylučovalo to akýkoľvek iný záver dovolacieho súdu než ten, že v tomto prípade došlo k zaťaženiu konania pred odvolacím súdom tvrdenou zmätočnosťou vadou podľa § 420 písm. f/ C.s.p. a dovolanie musí byť z tohto dôvodu nielen prípustné, ale tiež dôvodné. Absencia vysporiadania sa odvolacieho súdu v jeho rozsudku s takými odvolacími tvrdeniami žalobcu, ktoré bez ďalšieho nejde označiť za nepodstatné, je totiž tak závažným nedostatkom rozhodnutia (a zásahu do procesných práv strany sporu), ktorého intenzita zakladá (až) porušenie práva na spravodlivý súdny proces.

18. Dovolacím súdom konštatovaná procesná vada zmätočnosti uvedená v ustanovení § 420 písm. f/ C.s.p. zakladá prípustnosť dovolania; zároveň je však tiež dôvodom, so zreteľom na ktorý musí dovolací súd napadnuté rozhodnutie bez ďalšieho zrušiť. Rozhodovacia prax najvyššieho súdu sa do 30. júna 2016 ustálila na tom, že ak v konaní došlo k procesnej vade zmätočnosti znemožňujúcej strane realizáciu jej procesných oprávnení, dovolací súd napadnuté rozhodnutie zruší bez toho, aby sa zaoberal správnosťou právnych záverov, na ktorých spočíva zrušované rozhodnutie súdu (1 Cdo 44/2015, 2 Cdo 111/2014, 3 Cdo 4/2012, 4 Cdo 263/2013, 5 Cdo 241/2013, 6 Cdo 591/2015, 7 Cdo 212/2014, 8 Cdo 137/2015) a na tom zotrváva rozhodovacia prax najvyššieho súdu aj po nadobudnutí účinnosti predpisov tvoriacich súčasť rekodifikácie slovenského civilného procesu (2 Cdo 5/2018, 3 Cdo 146/2018, 8 Cdo 70/2017). Dovolací súd preto ani v tomto prípade neposudzoval dovolanie z hľadiska opodstatnenosti argumentácie majúcej väzbu na riešenie právnych otázok (čo v konkrétnostiach znamená tak z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 písm. a/ a písm. b/ C.s.p., ako aj jeho dôvodnosti v zmysle § 432 rovnakého zákona).

19. Ak je dovolanie dôvodné, dovolací súd napadnuté rozhodnutie zruší (§ 449 ods. 1 C.s.p.). Ak dovolací súd zruší napadnuté rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, zastaviť konanie, prípadne postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci patrí (§ 450 C.s.p.). Najvyšší súd v súlade s týmito ustanoveniami preto zrušil rozsudok odvolacieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie, majúci za to, že náprava zrušením len rozhodnutia odvolacieho súdu je v tomto prípade možná i postačujúca (§ 449 ods. 2 C.s.p.) a vychádzajúc z toho, že tým, komu bolo namieste pričítať dovolaním vytýkanú vadu zmätočnosti bol práve odvolací súd (s povinnosťou reagovať na zákonom ustanovené skutočnosti, ktorú si ale nesplnil a v tomto smere bolo

podružným, že tomuto predchádzalo nevysporiadanie sa so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami už v prvej inštancii).

20. Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 C.s.p.). Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazaní právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 C.s.p.).

21. Nad rámec dovolacieho konania dovolací súd uvádza, že rovnakou prácou alebo prácou rovnakej hodnoty sa rozumie práca rovnakej alebo porovnateľnej zložitosti, zodpovednosti a namáhavosti, ktorá je vykonávaná v rovnakých alebo porovnateľných pracovných podmienkach a pri dosahovaní rovnakej alebo porovnateľnej výkonnosti a výsledkov práce v pracovnom pomere u zamestnávateľa (§ 119a ods. 2 Zákonníka práce). Zložitosť, zodpovednosť a namáhavosť práce sa posudzuje podľa vzdelania a praktických znalostí a skúseností potrebných pre výkon tejto práce, podľa zložitosti predmetu práce a pracovnej činnosti, podľa organizačnej a riadiacej náročnosti, podľa miery zodpovednosti za škody, zdravie a bezpečnosť, podľa fyzickej, zmyslovej a duševnej záťaže a pôsobenia negatívnych vplyvov práce. Pracovné podmienky sa posudzujú podľa zložitosti pracovných režimov vyplývajúcich z rozvrhutej pracovnej doby, napr. do smien, dní pracovného pokoja, na prácu v noci alebo prácu nadčas, podľa škodlivosti alebo zložitosti danej pôsobením iných negatívnych vplyvov pracovného prostredia a podľa rizikovosti pracovného prostredia. Pracovná výkonnosť sa posudzuje podľa intenzity a kvality prevádzaných prác, pracovných schopností a pracovnej spôsobilosti a výsledky práce sa posudzujú podľa množstva a kvality. Z právnej úpravy obsiahnutej v ustanovení § 119a Zákonníka práce vyplýva, že prácu vykonávanú u zamestnávateľa rôznymi zamestnancami je možné považovať za rovnakú prácu alebo prácu rovnakej hodnoty, za ktorú im prináleží rovnaká mzda, ak ide o prácu zhodnú alebo zrovnateľnú z hľadiska všetkých porovnávacích kritérií uvedených v ustanovení § 119a ods. 2; ak nie je zhoda (porovnateľnosť) v niektorom z týchto komparačných kritérií, nejedná sa o rovnakú prácu alebo prácu rovnakej hodnoty v zmysle ustanovenia § 119a ods. 2 Zákonníka práce. K určeniu, či zamestnanci, ktorí zdanlivo vykonávajú rovnakú činnosť, aj keď nemajú rovnakú kvalifikáciu a sú teda v porovnateľnom postavení, treba skúmať, pri zohľadnení druhu týchto úloh, či jednotlivé pracovné úlohy je možno medzi zamestnancami presúvať, aké vzdelanie je pre výkon tejto činnosti vyžadované a pracovné podmienky, za ktorých sa tieto činnosti vykonávajú. Okrem kritérií zložitosti, zodpovednosti, namáhavosti, pracovných podmienok a výsledkov práce môže zamestnávateľ na účely posúdenia hodnoty práce uplatniť ďalšie objektívne merateľné kritériá uplatniteľné na všetkých zamestnancov. Ďalšími skutočnosťami vyjadrujúcimi hodnotu práce zamestnanca môžu byť vzdelanie, dĺžka praxe, skúsenosti, spoľahlivosť a pod., ktoré až vo svojom súhrne umožnia ohodnotiť postavenie zamestnanca na trhu práce všeobecne a jeho prínos pre zamestnávateľa zvlášť.

22. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.